

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 27 Tachwedd 2019

Amser y cyfarfod: 13.30

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

<http://senedd.tv/cy/6046>

245(v4)

1 Cwestiynau i'r Gweinidog Addysg

Dechreuodd yr eitem am 13.30

Gofynnwyd yr 8 cwestiwn cyntaf. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

2 Cwestiynau i'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Dechreuodd yr eitem am 14.21

Gofynnwyd y 6 chwestiwn cyntaf. Atebwyd cwestiwn 5 gan y Dirprwy Weinidog. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

3 Cwestiynau Amserol

Dechreuodd yr eitem am 15.13

Gofyn i'r Dirprwy Weinidog a'r Prif Chwip

Jack Sargeant (Alun a Glannau Dyfrdwy): A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am sut y mae Llywodraeth Cymru yn helpu pobl ifanc sy'n profi trais mewn perthynas?

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

Atebwyd gan y Dirprwy Weinidog Tai a Llywodraeth Leol

Andrew RT Davies (Canol De Cymru): A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am statws yr asesiad o'r effaith amgylcheddol a wnaed ar losgydd y Barri, o gofio bod profion yn y gwaith eisoes wedi dechrau?

4 Datganiadau 90 Eiliad

Dechreuodd yr eitem am 15.28

Gwnaeth Dawn Bowden ddatganiad am – Wythnos Diogelwch Tân Trydanol Cymru

5 Dadl Cyfnod 4 y Bil Senedd ac Etholiadau (Cymru)

Dechreuodd yr eitem am 15.29

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

NDM7208 [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 26.47:

Yn cymeradwyo'r Bil Senedd ac Etholiadau (Cymru).

[Bil Senedd ac Etholiadau \(Cymru\)](#)

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
41	0	19	60

Derbyniwyd y cynnig.

Pleidleisio ar Eitem 5

6 Dadl Aelodau o dan Reol Sefydlog 11.21(iv) – Canser y Pancreas

Dechreuodd yr eitem am 15.54

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

NDM7191 [Lynne Neagle \(Torfaen\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn cydnabod nad yw un o bob pedwar o bobl sy'n cael diagnosis o ganser y pancreas yn y DU yn goroesi'r clefyd y tu hwnt i fis ac nad yw tri o bob pedwar yn goroesi y tu hwnt i flwyddyn, llawer ohonynt am nad oeddent yn cael eu trin yn ddigon cyflym.
2. Yn cydnabod bod tua 500 o achosion newydd o ganserau'r pancreas yng Nghymru bob blwyddyn, a bod tua 508 o bobl wedi cael diagnosis o ganser y pancreas yn 2015, ac y bu farw tua 451 o bobl o'r clefyd yn yr un flwyddyn.
3. Yn cydnabod mai canser y pancreas yw'r canser cyffredin mwyaf angheuol gyda phrognosis truenus sydd prin wedi newid yn ystod y 45 mlynedd diwethaf.
4. Yn croesawu mis ymwybyddiaeth canser y pancreas (Tachwedd) a'r gwaith y mae Pancreatic Cancer UK yn ei wneud i hyrwyddo ymwybyddiaeth o'r canser sydd â'r nifer isaf o ran goroesi, a'r cyflymaf o ran lladd.
5. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i gymryd camau i wella cyfraddau goroesi ar gyfer pobl â chanser y pancreas yng Nghymru drwy:
 - a) triniaeth gyflymach, drwy ddysgu gan fodolau llawdriniaeth llwybr carlam yn Lloegr sydd wedi dangos canlyniadau addawol;
 - b) diagnosis cynharach, drwy ddysgu o Ganolfannau Diagnostig Cyflym sy'n cael eu cyflwyno yn Lloegr a'r treialon gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe a Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf; ac
 - c) cymorth cyfannol, drwy gymorth deietegol a maethol amserol i alluogi cleifion i oddef triniaeth yn well.

Cyd-gyflwynwyr:

[Dai Lloyd \(Gorllewin De Cymru\)](#)

[David Melding \(Canol De Cymru\)](#)

Cefnogwyr:

[Delyth Jewell \(Dwyrain De Cymru\)](#)

[Joyce Watson \(Canolbarth a Gorllewin Cymru\)](#)

[Mark Isherwood \(Gogledd Cymru\)](#)

[Neil Hamilton \(Canolbarth a Gorllewin Cymru\)](#)

[Neil McEvoy \(Canol De Cymru\)](#)

[Vikki Howells \(Cwm Cynon\)](#)

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
33	12	0	45

Derbyniwyd y cynnig.

7 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Cyllid Llywodraeth Cymru

Dechreuodd yr eitem am 16.30

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM7206 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn credu bod Cymru'n elwa o fod yn rhan o'r Deyrnas Unedig.
2. Yn nodi bod Cymru, o ganlyniad i'r Fframwaith Cyllidol y cytunwyd arni rhwng Llywodraethau Cymru a'r DU, yn cael £1.20 y pen ar hyn o bryd am bob £1 y pen a gaiff ei gwario yn Lloegr ar faterion datganoledig.
3. Yn croesawu'r £790 miliwn ychwanegol sy'n fwy na grant bloc Cymru sydd wedi cael ei ymrwymo gan Lywodraeth y DU tuag at Gytundebau Twf ledled Cymru.
4. Yn cydnabod bod y cyllid sydd ar gael i Lywodraeth Cymru ar ei lefel uchaf erioed.
5. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:
 - a) defnyddio unrhyw adnoddau ychwanegol sy'n codi o ganlyniad i fwy o fuddsoddiad ar y GIG gan Lywodraeth y DU i wella gwasanaeth iechyd Cymru;

b) defnyddio unrhyw adnoddau ychwanegol sy'n codi o ganlyniad i fuddsoddiad cynyddol ar addysg gan Lywodraeth y DU i wella system addysg Cymru;

c) diystyru unrhyw godiadau mewn trethi neu drethi newydd rhwng nawr a'r etholiad nesaf i Gynulliad Cenedlaethol Cymru

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
14	1	31	46

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 – [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le:

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn credu bod Llywodraethau olynol yn San Steffan – o dan Lafur a'r Ceidwadwyr – wedi llywyddu dros dlodi rhwng cenedlaethau a thanfuddsoddiad cronig yng Nghymru.
2. Yn credu mai dylanwadau economaidd a chyllidol gwlad annibynnol yw'r allwedd i ffyniant economaidd Cymru yn y dyfodol.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
8	0	38	46

Gwrthodwyd gwelliant 1.

Gwelliant 2 – [Rebecca Evans \(Gwyr\)](#)

Dileu popeth ar ôl pwynt 1 a rhoi yn ei le:

Yn nodi bod Llywodraeth Cymru wedi negodi ffactor newydd sy'n seiliedig ar anghenion o fewn fformiwla Barnett fel rhan o gytundeb y Fframwaith Cyllidol gyda Llywodraeth y DU.

Yn gresynu bod Llywodraeth y DU yn aml yn buddsoddi llai na Llywodraeth Cymru mewn meysydd cyfrifoldeb pwysig ledled Cymru sydd heb eu datganoli, gan gynnwys y seilwaith rheilffyrdd a chysylltedd digidol.

Yn nodi bod cylch gwario blwyddyn Llywodraeth y DU yn golygu bod Llywodraeth Cymru ar ei cholled o £300 miliwn mewn termau real o gymharu â 2010–11 ac yn condemnio degawd o gyni anghyfiawn a osodwyd gan y DU

Yn nodi, er gwaethaf y pwysau a achoswyd gan gyni, bod ystadegau'r Dadansoddiad yn ôl Gwlad a Rhanbarth ym mis Tachwedd 2019 yn dangos:

a) bod gwariant y pen ar iechyd a gwasanaethau cymdeithasol yn uwch yng Nghymru nag yn unrhyw un o bedair gwlad y DU ac 11 y cant yn uwch nag yn Lloegr;

b) bod gwariant y pen ar addysg 6 y cant yn uwch yng Nghymru na'r gwariant y pen yn Lloegr.

Yn nodi ymrwymiad Llywodraeth Cymru i beidio â chynyddu cyfraddau Cymreig y Dreth Incwm yn ystod tymor y Cynulliad hwn.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 2:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
24	0	22	46

Derbyniwyd gwelliant 2.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM7206 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn credu bod Cymru'n elwa o fod yn rhan o'r Deyrnas Unedig.
2. Yn nodi bod Llywodraeth Cymru wedi negodi ffactor newydd sy'n seiliedig ar anghenion o fewn fformiwla Barnett fel rhan o gytundeb y Fframwaith Cyllidol gyda Llywodraeth y DU.

3. Yn gresynu bod Llywodraeth y DU yn aml yn buddsoddi llai na Llywodraeth Cymru mewn meysydd cyfrifoldeb pwysig ledled Cymru sydd heb eu datganoli, gan gynnwys y seilwaith rheilffyrdd a chysylltedd digidol.

4. Yn nodi bod cylch gwario blwyddyn Llywodraeth y DU yn golygu bod Llywodraeth Cymru ar ei cholled o £300 miliwn mewn termau real o gymharu â 2010–11 ac yn condemnio degawd o gynt anghyfiawn a osodwyd gan y DU

5. Yn nodi, er gwaethaf y pwysau a achoswyd gan gynt, bod ystadegau'r Dadansoddiad yn ôl Gwlad a Rhanbarth ym mis Tachwedd 2019 yn dangos:

a) bod gwariant y pen ar iechyd a gwasanaethau cymdeithasol yn uwch yng Nghymru nag yn unrhyw un o bedair gwlad y DU ac 11 y cant yn uwch nag yn Lloegr;

b) bod gwariant y pen ar addysg 6 y cant yn uwch yng Nghymru na'r gwariant y pen yn Lloegr.

6. Yn nodi ymrwymiad Llywodraeth Cymru i beidio â chynyddu cyfraddau Cymreig y Dreth Incwm yn ystod tymor y Cynulliad hwn.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
24	0	22	46

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

8 Dadl Plaid Brexit – Cofrestr Lobiwyr

Dechreuodd yr eitem am 17.34

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM7205 [Caroline Jones \(Gorllewin De Cymru\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi mai Cynulliad Cenedlaethol Cymru yw'r unig ddeddfwrfa genedlaethol yn y DU sydd heb gofrestr lobiwyr.

2. Yn credu y byddai cofrestr lobiwyr yn helpu i hyrwyddo didwylledd a thryloywder yng ngwleidyddiaeth Cymru.

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i ymgynghori ar unwaith ar weithredu cofrestr lobiwyr ar gyfer Cymru.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
6	1	39	46

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 – [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Dileu pwyntiau 2 a 3 a rhoi yn eu lle:

Yn galw ar Gomisiwn y Cynulliad i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y camau y mae wedi'u cymryd ers cyhoeddi adroddiad y Pwyllgor Safonau Ymddygiad ar lobïo a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2018.

Yn croesawu bwriad y Pwyllgor Safonau Ymddygiad i roi ystyriaeth bellach i lobïo cyn diwedd y Pumed Cynulliad.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
40	1	5	46

Derbyniwyd gwelliant 1.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM7205 [Caroline Jones \(Gorllewin De Cymru\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi mai Cynulliad Cenedlaethol Cymru yw'r unig ddeddfwrfa genedlaethol yn y DU sydd heb gofrestr lobiwyr.

2. Yn galw ar Gomisiwn y Cynulliad i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y camau y mae wedi'u cymryd ers cyhoeddi adroddiad y Pwyllgor Safonau Ymddygiad ar lobïo a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2018.

3. Yn croesawu bwriad y Pwyllgor Safonau Ymddygiad i roi ystyriaeth bellach i lobïo cyn diwedd y Pumed Cynulliad.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
41	4	1	46

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

Pwynt o Drefn

Gwnaeth Huw Irranca-Davies bwynt o drefn yn cwestiynu'r iaith a ddefnyddiodd Caroline Jones wrth gyflwyno dadl Plaid Brexit ar Gofrestr Lobiwyr. Dywedodd y Dirprwy Lywydd fod yr hyn a ddywedwyd yn gyhuddiad cyffredinol yn erbyn llywodraeth yn hytrach nag yn erbyn unigolion, ond atgoffodd yr Aelodau o'u cyfrifoldeb i ddefnyddio eu braint yn erbyn difenwi yn gyfrifol. Dywedodd y Dirprwy Lywydd y bydd yn adolygu'r cofnod, ac yn dychwelyd at y mater pe bai angen.

9 Cyfnod pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am 18.13

Crynodeb o Bleidleisiau

10 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 18.17

NDM7207 [Mark Reckless \(Dwyrain De Cymru\)](#)

Gwasanaethau bysiau yng Nghymru.

Daeth y cyfarfod i ben am 18.42

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Cynulliad am 13.30, Dydd Mawrth, 3 Rhagfyr 2019